

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 29.05.2026 nr 8-1/4287-1

Meie 11.06.2026 nr 2.3-4/26/2267-2

Arvamuse avaldamine eelnõule (AvTS ja RStS)

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks avaliku teabe seaduse (AvTS) ja riikliku statistika seaduse muutmise seaduse (RStS) eelnõu. Meil on esitatud eelnõu osas järgmised tähelepanekud.

Juhime tähelepanu, et isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) tähenduses ei saa juriidiline isik anda nõusolekut isikuandmete töötlemiseks. Eelnõu kontekstis on pigem tegemist juriidilise isiku korralduse või volitusega temaga seotud andmete edastamiseks, mis ei asenda ega loo õiguslikku alust nende füüsiliste isikute andmete töötlemiseks, kelle andmed võivad väljastatava andmekomplekti hulka kuuluda. Seetõttu võib mõiste „nõusolek“ kasutamine olla eksitav ning tekitada praktikas vale arusaama, nagu oleks juriidilise isiku nõusolek piisav alus ka isikuandmete edastamiseks.

Eelnõu seletuskirjas on märgitud, et kui edastatav andmekomplekt sisaldab füüsiliste isikute isikuandmeid, peab ettevõtjal olema nende edastamiseks iseseisev õiguslik alus. Samuti on seletuskirjas selgitatud, et Statistikaamet peab veenduma, et väljastab õigele isikule õiged andmed, kuid ei vastuta selle eest, kui kolmas isik töötleb saadud andmeid muudel eesmärkidel kui need, milleks andmed talle edastati.

AKI peab vajalikuks juhtida tähelepanu, et lisaks õigusliku aluse olemasolule peab ettevõtja tagama ka isikuandmete töötlemise läbipaistvuse. See tähendab muu hulgas kohustust teavitada andmesubjekte sellest, et nende andmeid võidakse ettevõtja algatusel andmeväljastusteenuse kaudu töödelda ja kolmandale isikule edastada. Kuigi teavitamiskohustus tuleneb otse IKÜM-ist, oleks AKI hinnangul asjakohane seda ka seletuskirjas selgelt rõhutada. See on oluline eelkõige põhjusel, et andmesubjektil ei pruugi olla tegelikku ülevaadet ega kontrolli selle üle, milliseid tema kohta käivaid andmeid ettevõtja Statistikaametilt või teiste riigi andmekogude kaudu vahendatult kasutada laseb. Kui andmete edastamise algatab ettevõtja ning andmesubjekt ise selles protsessis ei osale, peab ettevõtja erilist tähelepanu pöörama sellele, et füüsilisele isikule oleks arusaadav, milliseid tema andmeid, mis eesmärgil, kellele ja millisel õiguslikul alusel edastatakse.

Seetõttu soovitab AKI täiendada seletuskirja selgitusega, et ettevõtja vastutus ei piirdu üksnes isikuandmete töötlemise õigusliku aluse olemasoluga, vaid hõlmab ka andmesubjektide nõuetekohast teavitamist ja muude IKÜM-ist tulenevate kohustuste täitmist. Seletuskirja täpsustamine aitab vältida ekslikku arusaama, et andmeväljastusteenuse kasutamisel on ettevõtja kohustused täidetud üksnes õigusliku aluse olemasolu kinnitamisega.

Täiendavalt vajab selgitamist väljastatavate andmete ulatus. Seletuskirjas on märgitud, et töödeldavate isikuandmete maht jääb minimaalseks, kuid samal ajal viidatakse kasutusjuhtudele,

mis võivad puudutada töötajate arvu, struktuuri, palgaandmeid või muid ettevõtte tegevusega seotud andmeid. Sellised andmed võivad olla seotud konkreetsete füüsiliste isikutega ning sõltuvalt andmestikust olla ka tundlikud. Seetõttu ei ole AKI hinnangul piisav üldine viide sellele, et andmekaitse põhimõtteid järgitakse. Eelnõus või vähemalt seletuskirjas tuleks selgemalt kirjeldada, kuidas tagatakse minimaalsus kolmandale isikule isikuandmete edastamisel.

Ühtlasi märgime, et eelnõu seletuskirja sisulises osas puudub eraldi seletus AvTS § 43¹⁰ lg 1 kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Irina Meldjuk
Irina.Meldjuk@aki.ee
627 4108